

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 16. februára 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Ochrana zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa – Smernica 2008/94/ES – Prevzatie záväzkov zo mzdových nárokov zamestnancov záručnými inštitúciami – Obmedzenie záväzkov záručných inštitúcií vyplatiť mzdové nároky na dobu troch mesiacov pred dňom začatia konkurzného konania alebo po tomto dni – Uplatnenie premlčacej lehoty – Vymáhanie platieb neoprávnene vyplatených záručnou inštitúciou – Podmienky“

V spojených veciach C-524/21 a C-525/21,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť, Rumunsko) zo 16. apríla 2021 a doručené Súdnemu dvoru 24. augusta 2021, ktoré súvisia s konaniami:

IG

proti

Agencia Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Ilfov (C-524/21),

a

Agencia Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă București

proti

IM (C-525/21),

SÚDNY DVOR (druhá komora)

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia L. Arastey Sahún (spravodajkyňa), F. Biltgen, N. Wahl a J. Passer,

generálny advokát: J. Richard de la Tour,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: rumunčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- rumunská vláda, v zastúpení: E. Gane a A. Rotăreanu, splnomocnené zástupkyne,
- španielska vláda, v zastúpení: I. Herranz Elizalde, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: A. Armenia, A. Katsimerou a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 29. septembra 2022,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 1 ods. 1, článku 2 ods. 1, článku 3 druhého odseku, článku 4 ods. 2 a článku 12 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. EÚ L 283, 2008, s. 36).
- 2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporu medzi IG a Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Ilfov (Župná agentúra práce a zamestnanosti Ilfov, Rumunsko) (ďalej len „agentúra Ilfov“) (vec C-524/21) a sporu medzi Agenția Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă București (Mestská agentúra práce a zamestnanosti Bukurešť, Rumunsko) (ďalej len „agentúra Bukurešť“) a IM (vec C-525/21), vo veci vymáhania súm, ktoré vyplatil Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale (Garančný fond pre vyplácanie mzdových nárokov, Rumunsko) (ďalej len „Garančný fond“) ako náhradu nevyplatených mzdových nárokov IG a IM, ktorí sú zamestnancami.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Kapitola I smernice 2008/94, nazvaná „Rozsah a definície“, obsahuje články 1 a 2.
- 4 Podľa znenia článku 1 ods. 1 tejto smernice:

„Táto smernica sa uplatňuje na nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovnoprávnych zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov voči zamestnávateľom, ktorí sa nachádzajú v platobnej neschopnosti v zmysle článku 2 ods. 1“

5 Článok 2 uvedenej smernice v odseku 1 stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa zamestnávateľ považuje za platobne neschopného, ak bola podaná žiadosť o začatie kolektívneho konania na základe platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ako je ustanovené podľa zákonov, iných predpisov a správnych opatrení členského štátu týkajúceho sa čiastočného alebo úplného predaja majetku zamestnávateľa a menovania likvidátora alebo osoby vykonávajúcej podobnú úlohu, a orgán, ktorý je príslušný podľa uvedených ustanovení:

a) rozhodol o začatí konania alebo

b) potvrdil, že podnik zamestnávateľa bol definitívne zatvorený alebo podnikateľská činnosť sa s definitívnou platnosťou skončila a že majetok, ktorý je k dispozícii, nie je dostatočný pre oprávnenie na začatie konania.“

6 Kapitola II smernice 2008/94 s názvom „Ustanovenia o záručných inštitúciách“ obsahuje články 3 až 5.

7 Článok 3 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že záručné inštitúcie zaručia podľa článku 4 [, s výhradou podľa článku 4, – *neoficiálny preklad*] výplatu neuspokojených nárokov zamestnancov vyplývajúcich z pracovnoprávných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov vrátane výplat odstupného pri skončení pracovnoprávných vzťahov, ak to ustanovujú vnútroštátne predpisy.

Nároky, ktoré preberie záručná inštitúcia, sú neuspokojenými nárokmi na platby súvisiacimi s obdobím pred daným dátumom a/alebo, ako je to vhodné, po danom dátume, ktorý určia členské štáty.“

8 Článok 4 uvedenej smernice znie takto:

„1. Členské štáty majú možnosť obmedziť zodpovednosť záručných inštitúcií uvedených v článku 3.

2. Ak členské štáty využijú možnosť uvedenú v odseku 1, určia dĺžku obdobia, za ktoré má záručná inštitúcia splniť neuspokojené nároky. Toto obdobie však nesmie byť kratšie než obdobie zahrňujúce odmenu za posledné tri mesiace pracovnoprávneho vzťahu pred a/alebo po dátume uvedenom v článku 3 druhom pododseku.

Členské štáty môžu zahrnúť toto minimálne obdobie troch mesiacov do referenčného obdobia s obdobím trvania najmenej šesť mesiacov.

Členské štáty s referenčným obdobím najmenej 18 mesiacov môžu obmedziť obdobie, za ktoré má záručná inštitúcia splniť neuspokojené nároky, na osem týždňov. V tomto prípade sa na výpočet minimálneho obdobia použijú tie obdobia, ktoré sú najpriaznivejšie pre zamestnancov.

3. Členské štáty môžu okrem toho ustanoviť horné hranice platieb, ktoré vykoná záručná inštitúcia. Tieto horné hranice nesmú byť nižšie než je úroveň, ktorá je sociálne zhodná so sociálnym cieľom tejto smernice.

Ak si členské štáty zvolia túto možnosť, informujú [Európsku k]omisiu o metódach použitých pri ustanovení hornej hranice.“

9 Kapitola V smernice 2008/94, nazvaná „Všeobecné a záverečné ustanovenia“, obsahuje články 11 až 18 tejto smernice.

10 Článok 12 tejto smernice stanovuje:

„Táto smernica nemá vplyv na možnosť členských štátov:

a) prijímať nevyhnutné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu;

...“

Rumunské právo

11 Článok 2 Legea nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale (zákon č. 200/2006 o zriadení a využívaní garančného fondu na vyplácanie mzdových nárokov) (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 453 z 25. mája 2006) stanovuje:

„Garančný fond zabezpečuje výplatu mzdových nárokov vyplývajúcich z individuálnych pracovných zmlúv a kolektívnych pracovných zmlúv uzavretých medzi zamestnancami a zamestnávateľmi, na majetok ktorých boli vyhlásené právoplatné súdne rozhodnutia o začatí konkurzného konania a proti ktorým sa nariadilo úplné alebo čiastočné odňatie práva spravovať svoj majetok (ďalej len [„platobne neschopní zamestnávatelia“].“

12 Článok 13 ods. 1 písm. a) tohto zákona stanovuje:

„V medziach a za podmienok ustanovených v tejto kapitole sa z prostriedkov garančného fondu vyplácajú tieto kategórie mzdových nárokov: nedoplatky na mzde...“

13 Podľa článku 14 ods. 1 uvedeného zákona:

„Celková suma mzdových nárokov každého zamestnanca, ktoré prevzal garančný fond, nesmie presiahnuť sumu troch priemerných vnútroštátnych hrubých miezd.“

14 Článok 15 toho istého zákona stanovuje:

„1. Mzdové nároky uvedené v článku 13 ods. 1 písm. a), c), d) a e) sa uhrádzajú za dobu troch kalendárnych mesiacov.

2. Dobou uvedenou v odseku 1 je doba pred dátumom podania žiadosti o priznanie nárokov, ktorá predchádza dátumu začatia konkurzného konania alebo nasleduje po ňom.“

15 Článok 5 Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale ([nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú] metodické normy na uplatňovanie zákona č. 200/2006) z 21. decembra 2006 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 1038 z 28. decembra 2006, ďalej len „metodické pravidlá“) v odseku 1 stanovuje:

„Mzdové nároky uvedené v článku 13 ods. 1 písm. a), c), d) a e) zákona [č. 200/2006] sa vzťahujú na dobu troch kalendárnych mesiacov uvedenú v článku 15 ods. 1 [tohto] zákona, pričom ide o obdobie predchádzajúce mesiacu, v ktorom sa žiada o priznanie nárokov.“

16 Článok 7 metodologických pravidiel v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Ak pohľadávky zamestnancov platobne neschopného zamestnávateľa vznikli pred mesiacom začatia konkurzného konania, doba troch kalendárnych mesiacov uvedená v článku 15 ods. 1 zákona [č. 200/2006] predchádza dátumu začatia konania.

2. Ak pohľadávky zamestnancov platobne neschopného zamestnávateľa vznikli po mesiaci, v ktorom sa začalo konkurzné konanie, doba uvedená v článku 15 ods. 1 [tohto] zákona nasleduje po dátume začatia konania.“

17 Podľa článku 47 ods. 1 Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă (zákon č. 76/2002 o systéme poistenia v nezamestnanosti a podpore zamestnanosti) (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 103 zo 6. februára 2002):

„Sumy neoprávnene vyplatené z rozpočtu poistenia v nezamestnanosti a akékoľvek iné platby z rozpočtu poistenia v nezamestnanosti, ktoré nepochádzajú z príspevku na poistenie zamestnancov, sa vymáhajú na základe rozhodnutí vydaných agentúrami pre zamestnanosť..., ktoré sú exekučným titulom.“

18 Článok 73¹ Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice (zákon č. 500/2002 o verejných financiách) (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 597 z 13. augusta 2002), v znení zákona č. 270/2013 stanovuje:

„Sumy predstavujúce ujmu alebo protiprávnu platbu z verejných prostriedkov, ktoré určia príslušné kontrolné orgány, sa vymáhajú spolu s úrokmi z omeškania, penále a sankciami za omeškanie, ktoré sa prípadne uplatňujú na rozpočtové príjmy, vyčíslenými za obdobie od vzniku škody alebo [neoprávneného] vyplatenia do vrátenia príslušnej sumy.“

Spory vo veciach samých, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

19 Dňa 13. marca 2017 agentúra Ilfov vyhovela návrhu súdneho likvidátora, aby Garančný fond vyčíslil a zaplatil sumu neuspokojených mzdových nárokov určitých zamestnancov zamestnávateľa, na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz, za máj, jún a júl 2013. Z tohto dôvodu bol IG vyčíslený a vyplatený mzdový nárok vo výške 1 308 rumunských lei (RON) (približne 264 eur) (vec C-524/21).

20 Dňa 14. marca 2018 agentúra Bukurešť vyhovela návrhu súdneho likvidátora, aby Garančný fond vyčíslil a vyplatil mzdové nároky, ktoré dlhoval určitý platobne neschopný zamestnávateľ. V dôsledku toho bol IM vyčíslený a vyplatený mzdový nárok vo výške 3 143 RON (približne 634 eur) (vec C-525/21).

21 Vzhľadom na rozhodnutie Curtea de Conturi a României (Účtovný dvor Rumunska) zo 6. augusta 2019 bola Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (Národná agentúra práce a zamestnanosti, Rumunsko) povinná uplatniť opatrenia na vymáhanie platieb, ktoré neoprávnene vyplatil Garančný fond ako mzdové nedoplatky určitých platobne neschopných zamestnávateľov, týkajúce sa období, ktoré neboli súčasťou trojmesečnej doby bezprostredne predchádzajúcej alebo nasledujúcej po začatí konkurzného konania na majetok týchto zamestnávateľov, ako to upravujú ustanovenia článku 15 ods. 1 a 2 zákona č. 200/2006, ako ich medzitým vyložil Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší a kasačný súd, Rumunsko) v rozsudku z 5. marca 2018, alebo ktoré boli uplatnené nad rámec všeobecnej premlčacej lehoty.

Výnosom predsedu národnej agentúry práce a zamestnanosti z 2. septembra 2019 boli rumunské krajské a mestské agentúry pre zamestnanosť poverené určiť rozsah škody, ktorá vznikla Garančnému fondu, a pristúpiť k vymáhaniu, ktoré z toho vyplývalo.

- 22 Rozhodnutím zo 6. decembra 2019, ktoré bolo prijaté na vykonanie uvedeného výnosu z 2. septembra 2019, výkonný riaditeľ agentúry Bukurešť nariadil, aby sa pristúpilo k vymáhaniu mzdových nárokov, ktoré neoprávnene dostal IM (vec C-525/21) za október a november 2017, keďže tieto mesiace neboli súčasťou referenčného obdobia troch mesiacov predchádzajúcich alebo bezprostredne nasledujúcich po začatí konkurzného konania na majetok jeho zamestnávateľa, konkrétne 22. januára 2015.
- 23 Rozhodnutím z 31. decembra 2019 výkonný riaditeľ agentúry Ilfov nariadil, aby sa pristúpilo k vymáhaniu mzdových nárokov, ktoré neoprávnene dostal IG (vec C-524/21) za máj, jún a júl 2013, spolu s úrokmi s omeškania a penále, a to z dôvodu, že súdny likvidátor podal žiadosť o vyplatenie jeho mzdových nárokov 8. februára 2017, hoci sa konkurzné konanie začalo 19. marca 2010, v dôsledku čoho sa predmetný mzdový nárok nevzťahoval na referenčné obdobie troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich alebo nasledujúcich po dni začatia konkurzného konania na majetok jeho zamestnávateľa.
- 24 Na Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko) bola podaná žaloba IM proti rozhodnutiu výkonného riaditeľa agentúry Bukurešť zo 6. decembra 2019 a IG proti rozhodnutiu výkonného riaditeľa agentúry Ilfov z 31. decembra 2019.
- 25 Rozsudkom z 25. mája 2020 Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť) zamietol žalobu IG ako nedôvodnú. Rozsudkom zo 14. júla 2020 vyhovel žalobe IM.
- 26 IG a agentúra Bukurešť podali vo svojich veciach odvolania proti týmto rozsudkom na Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť, Rumunsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 27 Tento súd sa domnieva, že vo veciach samých je nastolená otázka súladu administratívnej praxe, spočívajúcej vo výklade vnútroštátnej právnej úpravy takým spôsobom, ktorý spochybňuje mzdové nároky, ktoré boli predtým vyplatené zamestnancom platobne neschopných zamestnávateľov, so sociálnym cieľom smernice 2008/94. Táto administratívna prax vychádza z rozhodnutia Curtea de Conturi a României (Dvor audítorov Rumunska), ktoré bolo prijaté vzhľadom na výklad uvedenej právnej úpravy, ktorý podal Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší a kasačný súd), pričom ide o rozhodnutie a výklad, ako je uvedené v bode 21 tohto rozsudku.
- 28 Vnútroštátny súd sa domnieva, že uvedená administratíva vytvorila pre uvedených zamestnancov nevýhodnú právnu situáciu tým, že narušila predvídateľnosť a istotu právnych vzťahov spochybnením mzdových nárokov, ktoré im už boli vyplatené, ako aj tým, že bez vhodného vnútroštátneho právneho základu stanovila povinnosť vrátiť sumy, ktoré v tejto súvislosti dostali, prípadne spolu s úrokmi z omeškania a penále.
- 29 Okrem toho sa tento súd pýta, či vnútroštátnu právnu úpravu dotknutú vo veciach, ktoré prejednáva, ukladajúcu vymáhať od zamestnanca sumy, ktoré po uplynutí premlčacej doby vyplatil Garančný fond z dôvodu neuspokojených nárokov zamestnancov platobne neschopného zamestnávateľa, možno uznať za prijatú „aby sa predišlo zneužívaniu“ v zmysle článku 12 písm. a)

smernice 2008/94, keďže vyplatenie mzdových nárokov zamestnanca sa uskutočnilo na základe žiadosti, ktorú podal súdny likvidátor zamestnávateľa Garančnému fondu, pričom nedošlo k žiadnemu konaniu alebo opomenutiu, ktoré by bolo možné pripísať dotknutému zamestnancovi.

30 Za týchto podmienok Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky, ktoré majú vo veciach C-524/21 a C-525/21 rovnaké znenie:

- „1. Bránia ustanovenia článku 1 ods. 1 a článku 2 ods. 1 smernice 2008/94 z hľadiska autonómneho pojmu ‚platobná neschopnosť vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa preberá [táto] smernica, akou je článok 15 ods. 1 a 2 zákona č. 200/2006 o zriadení a využívaní garančného fondu na vyplácanie mzdových nárokov v spojení s článkom 7 [metodických noriem] [v zmysle výkladu, ktorý podal] Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší a kasačný súd)..., podľa ktorého sa doba 3 mesiacov, za ktorú môže Garančný fond prevziať a uhradiť mzdové nároky za platobne neschopného zamestnávateľa, vzťahuje výlučne na dátum začatia konkurzného konania?
2. Bránia ustanovenia článku 3 [druhého odseku] a článku 4 ods. 2 smernice 2008/94 článku 15 ods. 1 a 2 zákona č. 200/2006 o zriadení a využívaní garančného fondu na vyplácanie mzdových nárokov, v zmysle výkladu, ktorý podal Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší a kasačný súd)..., podľa ktorého sa maximálne obdobie 3 mesiacov, za ktoré môže garančný fond prevziať a uhradiť mzdové nároky za platobne neschopného zamestnávateľa, nachádza v referenčnom období od 3 mesiacov bezprostredne pred začatím konkurzného konania do 3 mesiacov bezprostredne po začatí konkurzného konania?
3. Je vnútroštátna správna prax, podľa ktorej sa na základe rozhodnutia Curtea de Conturi a României (Dvor audítorov Rumunska) a pri neexistencii osobitnej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá ukladá zamestnancovi povinnosť vrátiť sumy, pristúpi k vymáhaniu od zamestnanca súm údajne uhradených za obdobia, ktoré nespádajú do regulačného rámca alebo o ktoré bolo požiadané po uplynutí premlčacej lehoty, v súlade so sociálnym cieľom smernice 2008/94 a ustanoveniami článku 12 písm. a) [tejto] smernice?
4. Je pri výklade pojmu ‚zneužívanie‘ podľa článku 12 písm. a) smernice 2008/94 akt pre vymáhanie mzdových nárokov od zamestnanca uhradených garančným fondom prostredníctvom likvidátora s výslovným účelom zabezpečiť dodržanie všeobecnej premlčacie lehoty, dostatočným objektívnym odôvodnením?
5. Sú výklad a správna prax, podľa ktorých sa mzdové nároky, ktorých vrátenie sa žiada od zamestnancov, považujú za daňovú pohľadávku, zvýšenú o úroky z omeškania a penále, v súlade s ustanoveniami a cieľom smernice [2008/94]?“

31 Rozhodnutím predsedu Súdného dvora z 22. októbra 2021 boli veci C-524/21 a C-525/21 spojené na spoločné konanie na účely písomnej a ústnej časti konania a vyhlásenia rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 32 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate snaží zistiť, či sa majú ustanovenia článku 1 ods. 1, článku 2 ods. 1, článku 3 druhého odseku a článku 4 ods. 2 smernice 2008/94 spoločne vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že rozhodujúcim dňom na určenie obdobia, za ktoré vzniká nárok na vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov garančnou inštitúciou, je dátum začatia konkurzného konania na majetok zamestnávateľa týchto zamestnancov, a ktorá obmedzuje túto platbu na dobu troch mesiacov v rámci referenčného obdobia skladajúceho sa z troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich tomuto dátumu začatia konania a troch mesiacov bezprostredne nasledujúcich po tomto dátume.
- 33 Treba pripomenúť, že podľa článku 1 ods. 1 smernice 2008/94 sa táto smernica vzťahuje na nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovnoprávných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov voči zamestnávateľom, ktorí sa nachádzajú v stave platobnej neschopnosti v zmysle článku 2 ods. 1 tejto smernice.
- 34 Toto posledné uvedené ustanovenie uvádza, že zamestnávateľ sa považuje za platobne neschopného, ak bola podaná žiadosť o začatie kolektívneho konania na základe platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ako je ustanovené podľa zákonov, iných predpisov a správnych opatrení členského štátu týkajúceho sa čiastočného alebo úplného predaja majetku zamestnávateľa a menovania likvidátora alebo osoby vykonávajúcej podobnú úlohu, a orgán, ktorý je príslušný podľa uvedených ustanovení, rozhodol o začatí konania alebo potvrdil, že podnik zamestnávateľa bol úplne zatvorený alebo podnikateľská činnosť sa úplne skončila a že majetok, ktorý je dostupný, nie je dostatočný na opodstatnenie začatia konania.
- 35 Podľa článku 3 prvej vety smernice 2008/94 členské štáty prijímú potrebné opatrenia na to, aby záručné inštitúcie zaručili, s výhradou podľa článku 4 tejto smernice, výplatu neuspokojených nárokov zamestnancov vyplývajúcich z pracovnoprávných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov, vrátane výplat odstupného pri skončení pracovnoprávných vzťahov, ak ho ustanovujú vnútroštátne predpisy.
- 36 Podľa článku 3 druhej vety smernice 2008/94 sú nárokmi, ktoré preberie záručná inštitúcia, neuspokojené nároky na platby súvisiace s obdobím pred dátumom, ktorý určia členské štáty, a/alebo, ako je to vhodné, po tomto dátume.
- 37 Súdny dvor pritom už rozhodol, že článok 3 druhý odsek smernice 2008/94 umožňuje členským štátom určiť dátum, pred ktorým a/alebo prípadne po ktorom neuspokojené nároky zodpovedajúce výplatám preberie záručná inštitúcia, a prenecháva členským štátom možnosť voľne určiť primeraný deň (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. apríla 2013, Mustafa, C-247/12, EU:C:2013:256, body 39 a 41).
- 38 Nič teda nebráni tomu, aby členský štát mohol použiť dátum začatia konkurzného konania na majetok zamestnávateľa ako referenčný dátum pre záručnú inštitúciu na určenie obdobia, na ktoré sa vzťahuje vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov tohto zamestnávateľa.

- 39 Okrem toho, keďže vo veciach samých je preukázaná existencia pracovnoprávných vzťahov a neuspokojených nárokov zamestnancov, vnútroštátny súd sa pýta na časový rozsah povinnosti záručnej inštitúcie vyplatiť uvedené nároky.
- 40 Ako už Súdny dvor rozhodol, smernica 2008/94 priznáva členským štátom možnosť obmedziť povinnosť vyplácania stanovením referenčného alebo záručného obdobia a/alebo stanovením hornej hranice platieb (rozsudok z 25. júla 2018, Guigo, C-338/17, EU:C:2018:605, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 41 V tejto súvislosti podľa článku 4 ods. 1 smernice 2008/94 majú členské štáty možnosť obmedziť povinnosť výplaty záručných inštitúcií, uvedenú v článku 3 tejto smernice. Podľa znenia článku 4 ods. 2 prvej vety uvedenej smernice, ak členské štáty využijú možnosť uvedenú v odseku 1, určia dĺžku obdobia, za ktoré má záručná inštitúcia vyplatiť neuspokojené nároky. Toto obdobie však nesmie byť kratšie než obdobie zahŕňajúce odmenu za posledné tri mesiace pracovnoprávneho vzťahu pred dátumom uvedeným v článku 3 druhom odseku a/alebo po tomto dátume. Článok 4 ods. 2 druhý pododsek tej istej smernice tiež dáva členským štátom možnosť zahrnúť túto minimálnu dobu troch mesiacov do referenčného obdobia, ktorého dĺžka trvania nesmie byť kratšia než šesť mesiacov.
- 42 V prejednávanej veci z vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom, ako aj z písomných pripomienok predložených rumunskou vládou vyplýva, že článok 15 ods. 1 a 2 zákona č. 200/2006 sa má chápať tak, že stanovuje maximálnu dobu troch mesiacov, za ktorú možno zohľadniť neuspokojené mzdové nároky, pričom táto doba je súčasťou referenčného obdobia troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich začatiu konkurzného konania a troch mesiacov bezprostredne nasledujúcich po tomto začatí.
- 43 Takáto vnútroštátna právna úprava, ktorá takto obmedzuje výplatu neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov záručnou inštitúciou na dobu najviac troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich začatiu kolektívneho konkurzného konania zamestnávateľa alebo po ňom bezprostredne nasledujúcich, však zodpovedá požiadavkám stanoveným najmä v článku 4 ods. 2 smernice 2008/94. Takáto právna úprava totiž rešpektuje minimálnu dobu troch mesiacov stanovenú v zmysle tohto ustanovenia ako obdobie, za ktoré môže záručná inštitúcia vyplatiť neuspokojené nároky, pričom zaraďuje túto dobu do referenčného obdobia spĺňajúceho požiadavku dĺžky trvania aspoň šiestich mesiacov, stanovenú v tom istom ustanovení.
- 44 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že:
- článok 1 ods. 1 a článok 2 ods. 1 smernice 2008/94 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že rozhodujúcim dňom na určenie obdobia, za ktoré vzniká nárok na vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov záručnou inštitúciou, je dátum začatia kolektívneho konkurzného konania na majetok zamestnávateľa týchto zamestnancov,
  - článok 3 druhý odsek a článok 4 ods. 2 smernice 2008/94 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá obmedzuje vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov garančnou inštitúciou na dobu troch mesiacov v rámci referenčného obdobia skladajúceho sa z troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu začatia kolektívneho konkurzného konania a troch mesiacov bezprostredne nasledujúcich po tomto dátume.

O štvrtej otázke

- 45 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 12 písm. a) smernice 2008/94 vykladať v tom zmysle, že pravidlá prijaté členským štátom, ktoré stanovujú vymáhať od zamestnanca sumy, ktoré mu záručná inštitúcia vyplatila po uplynutí všeobecnej premlčacej lehoty z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov, môžu predstavovať nevyhnutné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu, v zmysle tohto ustanovenia.
- 46 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa znenia článku 12 písm. a) smernice 2008/94 táto smernica nemá vplyv na možnosť členských štátov prijímať nevyhnutné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu.
- 47 Najskôr treba konštatovať, že hoci vnútroštátny súd nespresnil ani dĺžku, ani právny základ všeobecnej premlčacej lehoty, uvedenej v tejto otázke, podľa vnútroštátneho práva, ani nevysvetlil, v čom by táto lehota mohla byť nedodrжанá za okolností charakterizujúcich spory vo veci samej, predsa možno predpokladať, že tento súd sa zameriava na možnosť, že by na základe uplynutia takejto lehoty bolo právo na vyplatenie mzdových nárokov dotknutej osoby vo veci C-524/21 premlčané, či už by išlo o päťročnú lehotu uvedenú Komisiou vo svojich písomných pripomienkach a upravenú v rumunskom Daňovom zákonníku, alebo o trojročnú lehotu uvedenú rumunskou vládou vo svojich písomných pripomienkach a upravenú v Občianskom zákonníku. Vo veci C-524/21 sa totiž konkurzné konanie na majetok dotknutého zamestnávateľa začalo 19. marca 2010, zatiaľ čo žiadosť o vyplatenie mzdových nárokov bola podaná 8. februára 2017, teda takmer sedem rokov po dátume začatia tohto konkurzného konania.
- 48 Vzhľadom na toto spresnenie treba uviesť, že ako v prejednávanej veci vyplýva z návrhov na začatie prejudiciálneho konania, v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou je to súdny likvidátor platobne neschopného zamestnávateľa, a nie oprávnený, teda dotknutý zamestnanec, kto na agentúre pre zamestnanosť podáva žiadosť o vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov tohto zamestnanca, ktorému má vykonať Garančný fond. Za týchto podmienok, keď sa zdá vylúčené, aby uvedený zamestnanec nekonal v dobrej viere, alebo aby ho bolo možné považovať za zodpovedného za úkony, ktoré vykonal súdny likvidátor mimo právneho rámca s cieľom vymáhať mzdové nároky, vymáhanie, stanovené touto právnou úpravou, v súvislosti so sumami, ktoré mali byť podľa uvedenej právnej úpravy neoprávnene vyplatené z tohto dôvodu, nemôže mať za následok to, aby sa predišlo zneužívaniu zo strany zamestnanca.
- 49 Okrem toho vnútroštátny súd vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania neuviedol iné skutočnosti, týkajúce sa najmä úkonov alebo opomenutí dotknutých zamestnancov, ktoré by mohli objasniť, v čom okolnosť, že títo zamestnanci mali dostať platby od Garančného fondu z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov, na ktoré by v konečnom dôsledku nemali byť oprávnení, keďže ich právo na tieto platby bolo premlčané, by v prejednávanej veci mohla odhaliť situáciu zneužitia zo strany tých istých zamestnancov.
- 50 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 12 písm. a) smernice 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že pravidlá prijaté členským štátom ukladajúce vymáhať od zamestnanca sumy, ktoré záručná inštitúcia vyplatila takémuto zamestnancovi po uplynutí všeobecnej premlčacej lehoty z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov, nemôžu predstavovať nevyhnutné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu, v zmysle tohto ustanovenia, ak nedošlo k akémukoľvek konaniu alebo opomenutiu pripísateľnému dotknutému zamestnancovi.

O tretej a piatej otázke

- 51 Svojou treťou a piatou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2008/94 vykladať v tom zmysle, že bráni uplatneniu daňovoprávnej úpravy členského štátu, podľa ktorej sa od zamestnancov vymáhajú spolu s úrokmi z omeškania a penále sumy neoprávnene vyplatené záručnou inštitúciou z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov za obdobia, ktoré nie sú zahrnuté v rámci obdobia stanoveného vnútroštátnou právnou úpravou tohto štátu a ktoré sú uvedené v prvej a druhej otázke, alebo ktoré boli uplatnené mimo všeobecnej premlčacej lehoty.
- 52 Pokiaľ ide o spôsoby vymáhania súm, ktoré podľa príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa vykonáva smernica 2008/94, mali byť neoprávnene vyplatené záručnou inštitúciou, treba hneď na úvod konštatovať, že táto smernica neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by upravovalo otázku, či členské štáty môžu stanoviť takéto vymáhanie od zamestnancov a za akých podmienok sa môže toto vymáhanie vykonať, najmä procesných.
- 53 Články 4, 5 a 12 smernice 2008/94, ktoré členským štátom umožňujú nielen stanoviť podrobnosti organizácie, financovania a fungovania záručnej inštitúcie, ale tiež za určitých okolností obmedziť ochranu, ktorú má zabezpečiť zamestnancom, totiž nestanovujú obmedzenie možnosti členských štátov vymáhať sumy, ktoré boli podľa príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa vykonáva smernica 2008/94, vyplatené neoprávnene (pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 2009, Visciano, C-69/08, EU:C:2009:468, bod 38).
- 54 Za týchto podmienok môžu členské štáty v zásade voľne upraviť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré v tejto súvislosti stanovujú podmienky, najmä procesné, pokiaľ tieto ustanovenia nie sú menej priaznivé ako tie, ktoré sa týkajú podobných žiadostí vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a nie sú upravené takým spôsobom, ktorý by prakticky znemožňoval alebo nadmerne sťažoval výkon práv priznaných smernicou 2008/94 (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. septembra 2003, Pflücke, C-125/01, EU:C:2003:477, bod 34, a zo 16. júla 2009, Visciano, C-69/08, EU:C:2009:468, bod 39).
- 55 Hoci sa tretia a piata otázka týkajú podmienok vymáhania súm od zamestnancov, ktoré boli vyplatené záručnou inštitúciou z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov, a nie výkonu práva zamestnancov na dávky upravené smernicou 2008/94 ako takého, nič to nemení na tom, že uvedené podmienky vymáhania môžu zasahovať do takéhoto skutočného výkonu a mať vplyv na rozsah uvedeného práva. V dôsledku toho sa požiadavky vyplývajúce zo zásad ekvivalencie a efektivity, uvedené v predchádzajúcom bode, vo veciach samých musia uplatniť.
- 56 V tejto súvislosti, pokiaľ ide v prvom rade o zásadu ekvivalencie, ako vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 54 tohto rozsudku, táto zásada bráni tomu, aby členský štát stanovil podmienky, najmä procesné, pre opatrenia na vymáhanie dávok, ktorých poskytovanie podrobne alebo rámcovo upravuje právo Únie, ktoré sú menej výhodné než tie, ktoré sa uplatňujú na opatrenia na vymáhanie dávok podobnej povahy, ktorých poskytovanie podrobne alebo rámcovo upravuje len vnútroštátne právo.
- 57 V danom prípade treba konštatovať, že ako vyplýva z návrhov na začatie prejudiciálneho konania, vymáhanie, o ktoré ide vo veciach samých, sa vykonáva na základe vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa vymáhania daňových pohľadávok, pričom tieto ustanovenia sa v prejednávanej veci uplatňujú analogicky.

- 58 Vzhľadom na to, že práva zaručené smernicou 2008/94, ktorej sociálny cieľ spočíva v zabezpečení minimálnej ochrany všetkých zamestnancov na úrovni Európskej únie v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, *Guigo*, C-338/17, EU:C:2018:605, bod 28), patria do oblasti práva sociálnej ochrany pracovníkov, tak vnútroštátnemu súdu prislúcha preskúmať, či podmienky vymáhania uplatnené vo veciach samých nie sú pre zamestnancov menej priaznivé než podmienky vymáhania iných podobných dávok, splatných podľa vnútroštátnych ustanovení patriacich do tejto oblasti.
- 59 Na účely tohto porovnania musí vnútroštátny súd zohľadniť skutočnosť, či zamestnanci, ktorí sa chcú brániť voči vymáhaniu súm, ktoré im boli vyplatené na základe smernice 2008/94, nie sú znevýhodnení v porovnaní so zamestnancami, na ktorých by sa vzťahoval postup vymáhania súm podobnej povahy, ktorých poskytnutie sa riadi vnútroštátnym právom. Ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, v tejto súvislosti možno zohľadniť najmä možnosť opakovania neoprávnenej platby, dobrú vieru príjemcu údajne neoprávnene získanej sumy a východiskový bod pre úroky z omeškania.
- 60 Pokiaľ ide v druhom rade o zásadu efektivity, treba pripomenúť, že stanovenie primeraných prekluzívnych lehôt je v zásade v súlade s touto zásadou, pokiaľ predstavuje uplatnenie zásady právnej istoty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. septembra 2003, *Pflücke*, C-125/01, EU:C:2003:477, bod 36, a zo 16. júla 2009, *Visciano*, C-69/08, EU:C:2009:468, bod 43).
- 61 V danom prípade treba konštatovať, že ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 63 svojich návrhov, vymáhať od zamestnancov sumy neoprávnene vyplatené záručnou inštitúciou z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov týchto zamestnancov by im nemalo znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon ich práva požadovať od záručnej inštitúcie vyplatenie súm dlžných z dôvodu nezaplatených miezd.
- 62 Procesné podmienky dotknutého vymáhania nemôžu v dôsledku toho viesť k situácii, v ktorej by prípadné nároky zamestnancov na výplatu mzdových nárokov, ktoré sa im skutočne dlhovali, boli premlčané.
- 63 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že spory vo veci samej sa javia ako vyznačujúce sa okolnosťou, že dôvodnosť žiadostí o výplatu neuspokojených mzdových nárokov dotknutých zamestnancov je v zásade spochybnená z dôvodu, že tieto nároky sa netýkajú referenčného obdobia stanoveného vnútroštátnou právnou úpravou na základe uplatnenia článku 4 ods. 2 smernice 2008/94.
- 64 Nie je teda vylúčené, že títo zamestnanci by mali nárok na to, aby záručná inštitúcia vyplatila ich mzdové nároky v rovnakej výške, zodpovedajúcej obdobiu nachádzajúcemu sa v rámci tohto referenčného obdobia, za predpokladu, že by tieto nároky zostali skutočne nezaplatené, a že by im táto platba bola poskytnutá, ak by likvidátor vo svojej žiadosti, ktorú podal na tento účel, správne označil tieto obdobia, zatiaľ čo podanie takejto žiadosti by už právne alebo prakticky nebolo možné v okamihu, keď sa zamestnanci dozvedeli o rozhodnutí o vymáhaní, najmä z dôvodu možného uplynutia všeobecnej premlčacej lehoty.
- 65 V takejto situácii, hoci Súdny dvor v tejto oblasti uznal, že stanovenie primeraných premlčacích lehôt je v súlade s právom Únie, a všeobecná premlčacia lehota stanovená v rumunskom práve, ako je uvedená v bode 47 tohto rozsudku, sa zdá byť v zásade primeraná, zamestnanci by v konečnom dôsledku nemohli uplatniť práva, ktoré im priznáva smernica 2008/94, čo je stav v rozpore so zásadou efektivity, čo však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

- 66 Pokiaľ ide o povinnosť zamestnancov platiť úroky z omeškania a penále, stanovenú dotknutou vnútroštátnou právnou úpravou, treba konštatovať, že ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 64 svojich návrhov, zásada efektivity vyžaduje, aby prípadné platenie týchto úrokov z omeškania a penále nijako neovplyvnilo ochranu priznanú zamestnancom podľa smernice 2008/94, a to najmä tým, že aby v prípade uvedenom v bode 64 tohto rozsudku nenarušilo minimálnu úroveň ochrany stanovenú v súlade s článkom 4 ods. 2 tejto smernice.
- 67 Za predpokladu, že sa preukáže, že zamestnanci by v prípade podania správnej žiadosti mali nárok na vyplatenie v podstate rovnakej sumy, ako je tá, ktorá im bola skutočne vyplatená na základe nesprávnej žiadosti podanej likvidátorom, zatiaľ čo prípadná nemožnosť podať ešte raz správnu žiadosť je v rozpore so zásadou efektivity, títo zamestnanci musia mať skutočne možnosť požívať v plnom rozsahu nárok na vyplatenie svojich neuspokojených mzdových nárokov v medziach stanovených článkom 3 a článkom 4 ods. 2 smernice 2008/94 a prípadne vnútroštátnym právom.
- 68 Vo veciach samých by preto vymáhanie už zaplatenej sumy, zvýšenej o úroky z omeškania a penále, malo nevyhnutne za následok zásah do práv, ktoré môžu dotknutí zamestnanci vyvodiť z článkov 3 a 4 smernice 2008/94 tým, že by sa v konečnom dôsledku znížila celková suma, ktorá sa im dlhuje z dôvodu ich neuspokojených mzdových nárokov, pod úroveň dolnej hranice, ktorá tam je stanovená.
- 69 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na tretiu a piatu otázku odpovedať tak, že smernica 2008/94 v spojení so zásadami ekvivalencie a efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni uplatneniu daňovoprávnej úpravy členského štátu, podľa ktorej sa od zamestnancov vymáhajú, spolu s úrokmi z omeškania a penále, sumy neoprávnene vyplatené záručnou inštitúciou z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov za obdobia, ktoré nie sú zahrnuté v rámci referenčného obdobia stanoveného právnou úpravou tohto štátu a ktoré sú uvedené v prvej a druhej otázke, alebo ktoré boli uplatnené mimo všeobecnej premlčacej lehoty, v prípade, ak:
- podmienky vymáhania stanovené touto vnútroštátnou právnou úpravou sú pre zamestnancov menej výhodné než podmienky vymáhania dávok splatných na základe vnútroštátnych ustanovení patriacich do oblasti práva sociálneho zabezpečenia, alebo
  - uplatnenie dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy znemožňuje alebo nadmerne sťažuje dotknutým zamestnancom žiadať od záručnej inštitúcie vyplatenie súm dlžných z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov, alebo ak platenie úrokov z omeškania a penále stanovených uvedenou vnútroštátnou právnou úpravou, ovplyvňuje ochranu priznanú zamestnancom tak smernicou 2008/94, ako aj vnútroštátnymi ustanoveniami, ktorými sa táto smernica vykonáva, najmä narušením minimálnej úrovne ochrany stanovenej v súlade s článkom 4 ods. 2 uvedenej smernice.

O trovách

- 70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 1 ods. 1 a článok 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že rozhodujúcim dňom na určenie obdobia, za ktoré vzniká nárok na vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov záručnou inštitúciou, je dátum začatia kolektívneho konkurzného konania na majetok zamestnávateľa týchto zamestnancov.

2. Článok 3 druhý odsek a článok 4 ods. 2 smernice 2008/94

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá obmedzuje vyplatenie neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov garančnou inštitúciou na dobu troch mesiacov v rámci referenčného obdobia skladajúceho sa z troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu začatia kolektívneho konkurzného konania a troch mesiacov bezprostredne nasledujúcich po tomto dátume.

3. Článok 12 písm. a) smernice 2008/94

sa má vykladať v tom zmysle, že:

pravidlá prijaté členským štátom ukladajúce vymáhať od zamestnanca sumy, ktoré záručná inštitúcia vyplatila takémuto zamestnancovi po uplynutí všeobecnej premlčacej lehoty z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov, nemôžu predstavovať nevyhnutné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu, v zmysle tohto ustanovenia, ak nedošlo k akémukoľvek konaniu alebo opomenutiu pripísateľnému dotknutému zamestnancovi.

4. Smernica 2008/94 v spojení so zásadami ekvivalencie a efektivity sa

má vykladať v tom zmysle, že:

bráni uplatneniu daňovoprávnej úpravy členského štátu, podľa ktorej sa od zamestnancov vymáhajú, spolu s úrokmi z omeškania a penále, sumy neoprávnene vyplatené záručnou inštitúciou z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov za obdobia, ktoré nie sú zahrnuté v rámci referenčného obdobia stanoveného právnou úpravou tohto štátu a ktoré sú uvedené v prvej a druhej otázke, alebo ktoré boli uplatnené mimo všeobecnej premlčacej lehoty, v prípade, ak:

- podmienky vymáhania stanovené touto vnútroštátnou právnou úpravou sú pre zamestnancov menej výhodné než podmienky vymáhania dávok splatných na základe vnútroštátnych ustanovení patriacich do oblasti práva sociálneho zabezpečenia, alebo

- **uplatnenie dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy znemožňuje alebo nadmerne sťažuje dotknutým zamestnancom žiadať od záručnej inštitúcie vyplatenie súm dlžných z dôvodu neuspokojených mzdových nárokov, alebo ak platenie úrokov z omeškania a penále stanovených uvedenou vnútroštátnou právnou úpravou, ovplyvňuje ochranu priznanú zamestnancom tak smernicou 2008/94, ako aj vnútroštátnymi ustanoveniami, ktorými sa táto smernica vykonáva, najmä narušením minimálnej úrovne ochrany stanovenej v súlade s článkom 4 ods. 2 uvedenej smernice.**

Podpisy